

5. cvičení – dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Doplňte:

Dlouhodobá aktiva (dlouhodobý majetek) slouží podniku k jeho činnosti po dobu delší než _____ rok.

Na rozdíl od oběžných aktiv se dlouhodobý majetek nespotřebovává najednou, ale postupně se _____.

Hodnota dlouhodobého majetku se do nákladů podniku přenáší postupně prostřednictvím _____.

Doplňte správnou kategorii dlouhodobého majetku (dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek):

Budovy, stavby, pozemky, stroje, zařízení a dopravní prostředky patří do _____.

Software, licence, autorská práva, ochranné známky nebo hodnotné know-how řadíme mezi _____.

Dlouhodobé cenné papíry (např. akcie držené déle než 1 rok), majetkové podíly v jiných firmách nebo poskytnuté dlouhodobé půjčky představují _____.

Přiřadte správný druh ceny (pořizovací cena, cena pořízení, vlastní náklady, reprodukční pořizovací cena):

Cena, za kterou byl majetek pořízen od dodavatele bez započtení vedlejších nákladů, se nazývá _____.

Pokud k ceně pořízení připočteme i vedlejší náklady spojené s pořízením (např. doprava, montáž, clo, provize), získáme _____ cenu.

Dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností firmy se oceňuje ve _____.

Majetek nabytý darováním, dědictvím nebo nově zjištěný v účetnictví (přebytky) se oceňuje _____ cenou (cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje).

Postupné fyzické nebo morální opotřebení dlouhodobého majetku vyjádřené v penězích se nazývá _____.

Odpisy, které si firma stanovuje sama podle skutečného opotřebení a předpokládané doby používání majetku, jsou odpisy _____.

Odpisy stanovené podle zákona o daních z příjmů, které slouží k výpočtu základu daně, nazýváme odpisy _____.

Kumulované (nasčítané) odpisy za celou dobu používání majetku se označují jako _____.

Rozdíl mezi vstupní cenou majetku a celkovými oprávkami udává _____ cenu majetku.

Některé druhy dlouhodobého hmotného majetku se z principu neopotřebovávají, a proto se neodpisují. Jedná se například o _____ nebo umělecká díla a sbírky.

Pořízení DHM

Příklad 1

Zaúčtujte následující účetní operace u **LUMINA TECH, s. r. o.** Obchodní společnost je **plátcem DPH**. Stanovte konečnou hodnotu dlouhodobých hmotných aktiv (DHM) obchodní společnosti.

Č.	Doklad	Text	Částka	MD	D
1	FAP	Nákup výrobního stroje – cena bez DPH DPH 21 % cena s DPH	300 000 Kč		
2	FAP	Montáž a instalace stroje – cena bez DPH DPH 21 % cena s DPH	30 000 Kč		
3	ID	Přeprava stroje byla zajištěna vnitropodnikově	2 000 Kč		
4	VBÚ	Úhrada obou dodavatelských faktur za stroj			
5	VBÚ	Úroky z úvěru na financování stroje (před uvedením do užívání)	1 200 Kč		
6	ID	Zařazení stroje do užívání			
7	ID	Bezúplatné převzetí pozemku (dar od soukromé instituce) – ocenění dle znalce	500 000 Kč		
8	ID	Účetní odpis stroje – stanoven na 20 % z pořizovací ceny			
9		Společnost ve vlastní režii za dané účetní období vyrobila kancelářský nábytek (DHM), na jeho výrobu vynaložila sledované náklady: a) spotřeba materiálu (výdejka) b) mzdové náklady (ZVL) c) spotřeba energie (FAP)	80 000 Kč 35 000 Kč 3 000 Kč		
10	ID	Aktivace – ocenění ve vlastních nákladech			
11	ID	Zařazení nábytku do užívání			

Vypočítejte ODPISY DHM

Příklad 1

Podnikatel si koupil dne 15. 1. 2024 osobní automobil Škoda Octavia v pořizovací ceně 1 200 000 Kč, který byl zařazen do obchodního majetku.

Odpisová skupina **2**, odepisuje se **5 let**, koeficient **5 a 6**, sazba **11 % a 22,25 %**.

Doplňte inventární karty dle zadaných parametrů:

Inventární karta				
Název dlouhodobého majetku		Škoda Octavia		
Datum zařazení do užívání				
Pořizovací cena				
Odpisová skupina		2		
Způsob odepisování		rovnoměrný		
Rok	Sazba v %	Výpočet	Odpis v Kč	Zůstatková cena

Inventární karta				
Název dlouhodobého majetku		Škoda Octavia		
Datum zařazení do užívání				
Pořizovací cena				
Odpisová skupina		2		
Způsob odepisování		zrychlený		
Rok	Koeficient	Výpočet	Odpis v Kč	Zůstatková cena

Příklad 2

Podnikatel si koupil dne 10. 2. 2022 dodávkový automobil Ford Transit v pořizovací ceně 800 000 Kč, který byl zařazen do obchodního majetku.

Odpisová skupina 2, odepisuje se 5 let, koeficient 5, 6 a pro zvýšenou vstupní cenu 5; roční odpisové sazby 11 %, 22,25 % a pro zvýšenou vstupní cenu 22,35 %.

V roce 2024 bylo na automobilu provedeno technické zhodnocení (rekonstrukce a přestavba nákladového prostoru na chladicí vůz) v pořizovací ceně 150 000 Kč.

Doplňte inventární karty dle zadaných parametrů:

[illegible]

Inventární karta				
Název dlouhodobého majetku		Ford Transit		
Datum zařazení do užívání				
Pořizovací cena				
Odpisová skupina		2		
Způsob odepisování		zrychlený		
Rok	Koeficient	Výpočet	Odpis v Kč	Zůstatková cena

Vyřazení DHM

Účetní jednotka měla v roce 2023 v oblasti majetku níže uvedené účetní případy. Doplňte chybějící částky a předkontace, účetní jednotka je **plátcem DPH**.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ID – vyřazení počítače z důvodu technické zaostalosti PC = 40 000 Kč, oprávky 30 000 Kč, a) b)			
2.	ID – darování kancelářského nábytku PC = 60 000 Kč, oprávky 20 000 Kč a) b) c) DPH 21 %			
3.	ID – během účetního období došlo k povodním (živelná pohroma), které způsobily zatopení dílny. Toto zatopení způsobilo poškození stroje, který účetní jednotka nyní vyřazuje PC = 200 000 Kč, oprávky 100 000 Kč a) b)			
4.	ID – předpis náhrady škody vůči pojišťovně	60 000		
5.	VBÚ – příjem náhrady škody od pojišťovny			
6.	ID – vyřazení kopírovacího stroje z důvodu prodeje jiné účetní jednotce PC = 70 000, oprávky 55 000 Kč a) b)			
7.	Vystavená faktura za prodej kopírovacího zařízení			

	Cena bez DPH DPH 21 % Cena celkem	40 000		
8.	ID – zaměstnanec firmy havaroval se služebním automobilem. Poškození vozu je natolik rozsáhlé, že dochází k vyřazení vozidla PC = 600 000 Kč, oprávky 200 000 Kč a) b)			
9.	ID – předpis náhrady škody vůči zaměstnanci	50 000		
10.	Vybrané součástky z havarovaného automobilu byly převzaty na sklad. Účetní jednotka očekává, že je využije jako náhradní díly, neboť vlastní větší počet těchto vozidel (příjemka)	20 000		

Vyberte správnou odpověď:

- Nakoupený dlouhodobý majetek se oceňuje:
 - cenou pořízení
 - na základě odhadu stanoveného soudním znalcem
 - pořizovací cenou
- Na účtu Oprávky se účtují:
 - opravy dlouhodobého majetku
 - odpisy dlouhodobého majetku
 - náklady na pořízení dlouhodobého majetku
- Zůstatková cena dlouhodobého majetku se vypočítá jako rozdíl mezi:
 - pořizovací cenou a prodejní cenou dlouhodobého majetku
 - pořizovací cenou a odpisem dlouhodobého majetku v daném roce
 - pořizovací cenou a opravkami
- Na účet Pořízení dlouhodobého hmotného majetku se zaznamená:
 - cena pořízení (bez vedlejších pořizovacích nákladů)
 - cena pořízení a vedlejší pořizovací náklady
 - pouze vedlejší pořizovací náklady
- Pro určení, zda se jedná o dlouhodobý hmotný majetek, je nutno vzít v úvahu ocenění:
 - u hmotných movitých věcí
 - u staveb
 - u pozemků
- Které z následujících hmotných movitých věcí jsou dlouhodobým hmotným majetkem?
(účetní jednotka stanovila limit pro zařazení do DHM 80 000 Kč)
 - hmotná movitá věc s cenou Kč 55 000 Kč a předpokládanou dobou užívání 5 let
 - hmotná movitá věc s cenou Kč 100 000 Kč a předpokládanou dobou užívání 4 roky

- c) hmotná movitá věc s cenou Kč 120 000 Kč a předpokládanou dobou užívání 6 měsíců
7. Jestliže při výpočtu daňových odpisů se vychází z odpisového koeficientu a zůstatkové ceny, jde o:
- rovnoměrný způsob odpisování
 - zrychlený způsob odpisování
 - nejedná se ani o rovnoměrný, ani o zrychlený způsob odpisování
8. Při rovnoměrném daňovém odpisování dlouhodobého hmotného majetku jsou odpisové sazby:
- stejně pro všechny roky odpisování
 - nižší pro první rok odpisování, v dalších letech jsou stejné
 - nižší pro první a poslední rok odpisování, v dalších letech jsou stejné
9. Zůstatek účtu 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku na konci roku představuje:
- hodnotu dosud neuhrazeného pořízeného dlouhodobého majetku
 - hodnotu majetku dosud nezařazeného do DHM
 - tento účet nemůže mít na konci roku zůstatek
10. Mezi vedlejší pořizovací výdaje, které vstupují do pořizovací ceny DHM patří náklady na:
- opravy DHM
 - údržbu DHM
 - montáž, dopravu, clo
11. Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku:
- lze přerušit
 - lze přerušit pouze v případě, že by účetní jednotka vykázala záporný výsledek hospodaření
 - nelze přerušit
12. Zrychlené daňové odpisování DHM znamená, že:
- k ukončení odpisování dojde o polovinu doby dříve než při rovnoměrném odpisování
 - k ukončení odpisování dojde o čtvrtinu doby dříve než při rovnoměrném odpisování
 - v první polovině odpisování se zahrnou do nákladů vyšší částky a ke konci odpisování naopak nižší částky oproti rovnoměrnému odpisování.
13. Vypočítejte daňový odpis auta ve DRUHÉM roce odpisování, jestliže vstupní cena je 600 000 Kč, účetní jednotka se rozhodla odpisovat zrychleným způsobem. Auto je zařazeno ve druhé odpisové skupině, koeficient v prvním roce je 5, v dalších letech = 6.
- 120 000 Kč
 - 180 000 Kč
 - 192 000 Kč
14. Vypočítejte daňový odpis auta ve DRUHÉM roce odpisování, jestliže vstupní cena je 600 000 Kč, účetní jednotka se rozhodla odpisovat rovnoměrným způsobem. Auto je zařazeno ve druhé odpisové skupině. Roční odpisová sazba v prvním roce je 11,0 %, v dalších letech 22,25 %.
- 66 000 Kč
 - 133 500 Kč
 - 146 850 Kč